

CENTRE D'ESTUDIS DE PLANIFICACIÓ

Perspectives de creixement i equilibri territorial

Economia i territori són al Maresme dos aspectes d'una mateixa realitat i se n'ha de fer, doncs, un tractament conjunt. Ara bé, la seva importància està determinada per l'existència d'un fet d'influència indiscutible sobre l'activitat de la comarca: la proximitat de Barcelona. El tractament tradicional de les qüestions del Maresme independentment d'una realitat geogràfica que el converteix en la zo-

na d'expansió immediata de l'àrea de Barcelona no té cap sentit en el moment de plantejar les possibilitats del seu desenvolupament futur.

El Maresme sempre ha estat un corredor; no és, per tant, un fenomen de recent aparició l'elevat grau de dependència que el caracteritza. Això ha generat tradicionalment un seguit d'efectes sobre la vida econòmica de la comarca intensos i alhora de caire nega-

tiu i positiu. Els negatius poden centrar-se fonamentalment en una subespecialització progressiva del terciari, un procés d'ocupació del sòl molt intens, una pèrdua de la homogeneïtat de la comarca entesa com un tot i la disminució del paper de capital de Mataró.

Tanmateix, els efectes positius de la proximitat barcelonina són també importants i en bona part expliquen la major capacitat mostrada pel Maresme

La via del tren trenca la relació entre el mar i els pobles de la costa.

per afrontar les conseqüències dels alts i baixos econòmics actuals. L'existència d'un mercat agrari i industrial tant important com el de Barcelona, la generació d'una demanda turística estable en els seus contingents i la consolidació, malgrat les seves deficiències, d'una completa xarxa de comunicacions, són els trets fonamentals que han permès l'elevada diversificació de l'estructura econòmica de la comarca com també la major resistència als efectes de la crisi.

Malgrat tot, els efectes de la davallada econòmica general d'aquests darrers anys afecten també el Maresme i, en particular, els sectors tèxtil, bàsic a la comarca, i de la construcció.

En aquest context, l'engegada d'un procés de recuperació requereix, en primer lloc, la superació, tant com es pugui dins l'àmbit comarcal, de l'actual situació recessiva. La variable objectiu fonamental que hauria d'emmarcar aquesta política és la progressiva articulació de l'actual estructura econòmica, mitjançant la consolidació dels diversos sectors avui dia troncals en l'activitat del Maresme. En aquest sentit, el que cal és potenciar i afermar aquestes activitats ja desenvolupades abans d'introduir-ne altres de noves en una comarca amb un aprofitament tan considerable de la seva base geogràfica i econòmica.

El sector tèxtil del Maresme particularment concentrat en el gènere de punt basa qualsevol política de reequilibri i desenvolupament en el seguiment de dos blocs de mesures: primer, l'augment de la productivitat, via renovació de capital fix, la recerca de la dimensió òptima empresarial i l'especialització de les produccions, i segon, la millora de la comercialització tant amb l'obertura cap a nous mercats com per la promoció d'intangibles.

En l'aspecte industrial s'ha de fer esment de les possibilitats de diversificació cap a d'altres sectors com poden ser el químic i l'auxiliar de la construcció.

Pel que fa a l'agricultura s'ha d'insistir en la millora de la rendibilitat de les explotacions amb els ulls posats en una propra integració de Catalunya a la CEE. Tanmateix, el sector agrari del Maresme ja es caracteritza per una elevada especialització i productivitat en les seves produccions.

El tercer sector actualment important però amb possibilitats d'ésser dinamitzat és el turístic. En aquest cas s'ha de distingir, en primer lloc, la necessària ordenació del creixement de les urbanitzacions de segona residència, mitjançant l'establiment d'un marc urbanístic adequat, en especial, als conflictes d'usos del sòl al sud de la co-

marca. Cal remarcar en aquest punt la creixent significació que representa l'existència al municipi d'un planejament definitiu, amb la consegüent zonificació, per a la revalorització dels terrenys. Aquest fet és conseqüència dels greus desgavells urbanístics provocats fins no fa gaire per la no definició d'una ordenació estable.

Pel que fa al turisme de temporada o estacional concentrat al nord del Maresme és necessària l'adopció d'un seguit d'actuacions de promoció de l'oferta turística i dels atractius específics de l'àrea. L'homogeneïtzació de les característiques del Maresme nord entre els municipis que el componen i amb la zona meridional de la Costa Brava pot ser un primer pas en la potenciació del sector, d'acord amb les característiques semblants d'ambdues zones.

Les actuacions urbanístiques recents contrasten amb les d'èpoques anteriors.

La problemàtica, a hores d'ara de forta actualitat, a l'entorn de les qüestions de la xarxa de comunicacions del Maresme, s'ha de plantejar des d'un punt de vista de promoció del turisme en funció del doble efecte que la seva potenciació suposa quant a aportació de nous contingents o bé quant a fugida d'aquests cap a zones de competència turística amb menor congestió. En aquest sentit, doncs, la consolidació del Maresme com a comarca corredor no sembla recomanable.

Un cop analitzades les perspectives de creixement en els tres sectors actualment rellevants a la comarca cal fer esment de la necessària recuperació del sector serveis. El manteniment de la subspecialització del terciari comarcal pot generar a mig termini un doble efecte negatiu: l'agreuament de la dependència funcional respecte a Barcelona i la limitació quant a possibilitats

de desenvolupament econòmic i de generació de treball. Pel que fa al primer aspecte (l'expansió barcelonina tendeix a convertir la comarca en un Maresme Ciutat) l'esforç ha de centrar-se, atesa una probable inevitabilitat del procés, en el manteniment de la seva personalitat pròpia. Amb aquest afany el treball s'ha de centrar en uns criteris clars d'ordenació del territori per tal d'evitar, tant com es pugui, la transformació del Maresme en un Barri residencial de Barcelona.

Les perspectives econòmiques dels propers anys fonamenten la seva vitalitat en un seguit d'activitats terciàries relacionades cada cop més intensament amb les qüestions plantejades per una societat industrial molt tecnificada i, per tant, escassament generadora d'ocupació per aquest cantó. El Maresme és actualment una comarca ben preparada per assumir les exigències d'aquesta no tan llunyana societat del lleure. Tanmateix, l'adequació a aquests requeriments demana el desenvolupament d'un sector serveis que complementi la definició de les àrees on es concentraran.

Dins aquest procés general de potenciació del terciari comarcal, hi juga un paper important la dinamització de Mataró com a veritable capital regional, tant des de la perspectiva d'assumpció dels serveis descentralitzats de la Generalitat, com d'articulació del territori del Maresme. En aquest aspecte la propra Divisió Territorial de Catalunya tindrà una elevada significació en funció del caràcter donat a Mataró, com també de l'abast de la seva influència.

Del plec de consideracions fins aquí considerades, en resulta la impossible separació dels aspectes d'ordenació territorial dels d'una política de desenvolupament integral per al Maresme en els propers anys. En conseqüència, l'ordre de prioritats s'emmarca dins el manteniment de l'equilibri de l'economia mitjançant una potenciació de les activitats bàsiques de l'estructura econòmica, i a més una recuperació del sector terciari comarcal i en concret mataroní, com també una política urbanística i d'ordenació que reconegui els conflictes existents i la seva diversitat. En definitiva, el Maresme està obligat a trobar un model de desenvolupament propi que reculli la força d'atracció del nucli de Barcelona tot presentant-li una alternativa coherent quant a possibilitats de complement i alhora de contrapès. ☺